

ВИСНОВКИ

**експертної комісії щодо акредитації
діяльності з надання освітніх послуг підготовки магістрів
за освітньо-професійною програмою Туризмознавство
спеціальності 242 Туризм
галузі знань 24 Сфера обслуговування
у Харківському національному університеті міського
господарства імені О.М. Бекетова**

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

**акредитаційної експертизи щодо підготовки магістрів
за освітньо-професійною програмою Туризмознавство
спеціальності 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування
у Харківському національному університеті міського господарства
імені О.М. Бекетова**

Згідно з Положенням про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 р. № 978, зі змінами, внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів України № 1124 від 31.10.2011 р., № 801 від 15.08.2012, № 692 від 18.09.2013 р., № 507 від 27.05.2014 р., та за наказом Міністерства освіти і науки України № 381-Л від 07.12.2017 р., експертна комісія Міністерства освіти і науки України у складі:

**Любіцева Ольга
Олександрівна**

– завідувач кафедри країнознавства та туризму Київського національного університету імені Тараса Шевченка, д.г.н., професор, голова комісії;

Скляр Георгій Павлович

– завідувач кафедри туристичного та готельного бізнесу, вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», д.е.н., професор, експерт

у період з 18.12.2017 р. по 20.12.2017 р. включно розглянула подані Харківським національним університетом міського господарства імені О.М. Бекетова матеріали і безпосередньо в навчальному закладі перевірила достовірність інформації, що подана до Міністерства освіти і науки України разом із заявою на проведення акредитації, стан кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення навчального процесу, відповідності освітньої діяльності державним вимогам щодо підготовки фахівців заявленого другого освітнього рівня.

У підсумку експертного оцінювання комісія констатує:

Голова комісії

О. О. Любіцева

1. Загальна характеристика освітньої діяльності Харківського національного університету міського господарства імені О.М. Бекетова

Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова (ХНУМГ ім. О.М. Бекетова) засновано у 1922 році. Університет є найстарішим в Україні вищим навчальним закладом галузевого спрямування (міське господарство), що готує фахівців з усього комплексу спеціальностей для забезпечення технічної, економічної і соціальної сфер життєдіяльності сучасних міських агломерацій.

ХНУМГ ім. О.М. Бекетова підпорядковано Міністерству освіти і науки України з організаційно-правовою формою – навчальний заклад. Форма власності – державна.

Ректор Харківського національного університету міського господарства імені О.М. Бекетова – Бабаєв Володимир Миколайович, доктор наук з державного управління, професор, Лауреат державної премії в галузі архітектури, Заслужений будівельник України, Почесний громадянин міста Харкова, академік Міжнародної інженерної академії.

Харківським національним університетом міського господарства імені О. М. Бекетова протягом понад 90-річної історії свого існування зроблено значний внесок у створення і розвиток національної муніципальної системи. За цей проміжок часу підготовлено понад 100 тис. фахівців.

Випускники Університету користуються попитом на провідних підприємствах міського господарства, у сфері послуг, займають керівні посади в системі управління житлово-комунальним господарством, в органах місцевого і державного управління.

У 2008 р. ХНУМГ ім. О.М. Бекетова пройшов чергову державну акредитацію. Відповідно до рішення ДАК України від 1 липня 2008 р. (протокол № 72), його визнано акредитованим за IV (четвертим) рівнем (сертифікат: серія РД-IV № 2124487 від 5 червня 2013 р.).

Відповідно наказу МОН України № 122-л від 09.06.2017 р. «Про переоформлення ліцензій» Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова (ідентифікаційний код - 02071151) має право на здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти підготовки молодших спеціалістів, бакалаврів, спеціалістів, магістрів, докторів філософії.

До складу Університету структурно входять: два коледжі - житлово-комунальний і електромеханічний, 8 факультетів, Навчально-науковий Інститут підготовки кадрів вищої кваліфікації ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, Навчально-науковий інститут післядипломної освіти, Центр заочного навчання, Центр підвищення кваліфікації і дистанційного навчання, Центр доуніверситетської підготовки, аспірантура, докторантура, науково-дослідні та інші підрозділи. Загальна чисельність студентів понад 9 тис. осіб.

В цілому на цей час Університет надає освітні послуги на бакалаврському рівні за 21 спеціальністю з 48 освітніх програм, в тому числі 15 освітніх програм зі скороченим терміном навчання.

На магістерському рівні підготовка здійснюється за 17 спеціальностями з 39 освітніх програм, 5 з яких - освітньо-наукові.

Голова комісії

О. О. Любіцева

Підготовка докторів філософії здійснюється за 14 спеціальностями.

В Університеті також навчаються близько 400 іноземців з 23 країн світу.

Важливим аспектом у діяльності Університету є міжнародне співробітництво. Університет підтримує тісні наукові й ділові зв'язки з вищими навчальними закладами, науковими та дослідницькими організаціями багатьох країн світу, у тому числі Великої Британії, Німеччини, Канади, Болгарії, Польщі, Чехії, Франції, Швеції та інших. Університет є членом Міжнародної асоціації університетів, мереж інститутів громадського адміністрування Центральної та Східної Європи. Є постійним учасником міжнародних грантових програм.

Університет має розвинену матеріально-технічну базу і соціальну інфраструктуру. Стан навчальних приміщень ХНУМГ імені О. М. Бекетова відповідає санітарно-гігієнічним нормам, вимогам правил пожежної безпеки, будівельним нормам, що підтверджено відповідними документами. Усі працівники та студенти дотримуються вимог техніки безпеки, виробничої санітарної та пожежної безпеки. Навчально-виховний процес забезпечений аудиторним фондом, адміністративними і допоміжними приміщеннями.

Важливою складовою забезпечення навчально-виховного процесу у Харківському національному університеті міського господарства імені О. М. Бекетова є сучасна бібліотека. Фонд навчальної літератури в бібліотеці університету та читальних залах - 886996 примірників. З 2007 року працює зал інформаційного сервісу (електронний читальний зал). Безкоштовний доступ до усіх ресурсів в бібліотеці забезпечують автоматизовані робочі місця та зона Wi-fi покриття в усіх приміщеннях бібліотеки. Значну роль у інформаційно-методичному забезпеченні навчальної роботи студентів та викладачів за дисциплінами навчального плану відіграє Цифровий репозиторій університету, який є одним з кращих в Україні та зареєстрований у міжнародному реєстрі ROAR.

Навчально-лабораторна база випускової та забезпечуючих кафедр повністю забезпечує проведення аудиторних занять на сучасному рівні, дає можливість широко використовувати наочні посібники, лабораторне та демонстраційне обладнання, технічні засоби навчання. Для лекційних занять використовуються аудиторії університету, які мають мультимедійне обладнання.

Підготовку магістрів за освітньо-професійною програмою Туризмознавство спеціальності 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування забезпечують 14 викладачів, з яких – 3 доктора наук, професора та 11 кандидатів наук, доцентів, які мають спеціальність, що відповідає дисципліні, яку вони викладають, мають наукові публікації у наукових виданнях, включених до переліку фахових видань України, є авторами навчальних підручників чи посібників. Випусковою є кафедра туризму і готельного господарства, яку очолює доктор економічних наук, професор Писаревський Ілля Матвійович, автор понад 150 наукових праць, які присвячені як загальноекономічній проблематиці, так і сфері туризму та готельного господарства.

Голова комісії

О. О. Любіцева

Висновок: документи, які забезпечують правові основи діяльності ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, що представлені в акредитаційній справі, є достовірними, а їх комплектність та зміст дають підстави для твердження, що здійснення освітньої діяльності щодо підготовки за освітньо-професійною програмою Туризмознавство спеціальності 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування відбувається згідно сучасних освітніх вимог.

2. Формування контингенту студентів за освітньо-професійною програмою Туризмознавство спеціальності 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування

Формування контингенту студентів з підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою Туризмознавство спеціальності 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування здійснюється відповідно до Умов прийому до вищих навчальних закладів України та Правил прийому до Харківського національного університету міського господарства імені О.М. Бекетова з числа випускників університету та інших вищих навчальних закладів України.

Для забезпечення ефективної профорієнтаційної роботи серед майбутніх абітурієнтів у ХНУМГ ім. О.М. Бекетова створено і функціонує Центр доуніверситетської освіти і кар'єри, який є навчально-організаційним підрозділом університету. Основними завданнями Центру доуніверситетської освіти і кар'єри є:

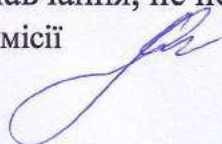
- організація та координація профорієнтаційної роботи, яка проводиться кафедрами та підрозділами Університету в середніх навчальних закладах і на підприємствах, з метою залучення молоді до навчання;
- підготовка слухачів до проходження зовнішнього незалежного оцінювання знань та якості освіти;
- організація та проведення підсумкового контролю знань (пробне тестування тощо);
- забезпечення слухачів навчальними, навчально-методичними та довідково-інформаційними матеріалами для організації якісного навчально-виховного процесу;
- орієнтація слухачів в їх соціальному виборі спеціальності або спеціалізації шляхом ознайомлення з умовами навчання та перспективами працевлаштування;

інформаційне забезпечення діяльності Центру доуніверситетської освіти і кар'єри, проведення рекламних акцій, Днів відкритих дверей, розроблення рекламних інформаційних матеріалів

Викладачами випускової кафедри туризму і готельного господарства здійснюється цілеспрямована робота щодо формування контингенту студентів.

Формування контингенту магістрів за освітньо-професійною програмою Туризмознавство спеціальності 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування проводиться відповідно до ліцензійного обсягу підготовки, який складає 40 осіб за денною формою навчання та 25 осіб за заочною формою навчання у 2016 р. та 45 та 35 осіб відповідно у 2017 р. Обсяг студентів, прийнятих на навчання, не перевищує ліцензійний.

Голова комісії

О. О. Любіцева

Показники формування контингенту студентів наведено у табл. 1.

Таблиця 1

Показники формування контингенту студентів
за освітньо-професійною програмою Туризмознавство із спеціальності
242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування

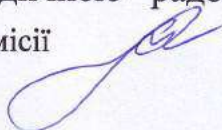
№ п/п	Показник	Роки	
		2016 рік	2017 рік
1	Ліцензований обсяг підготовки (очна форма) (заочна форма)	40 25	45 35
2	Прийнято на навчання, всього (осіб) • денна форма в т.ч. за держзамовленням: • заочна форма в т.ч. за держзамовленням • нагороджених медалями, або тих, що отримали диплом з відзнакою • таких, які пройшли довгострокову підготовку і профорієнтацію • зарахованих на пільгових умовах, з якими укладені договори на підготовку	44 36 4 8 - - - -	80 37 8 43 - - - -
3	Подано заяв на одне місце за формами навчання • денна • інші форми навчання (вказати, за якою формою)	44 -	80 -
4	Конкурс абітурієнтів на місця державного замовлення • очна форма • інші форми навчання (вказати, за якою формою)	1 -	2 -
5	Кількість випускників ВНЗ I-II рівнів акредитації, прийнятих на скорочений термін навчання на • денну форму • інші форми (вказати, за якою формою)	- -	- -

Висновок: експертна комісія констатує: наведені у справі дані засвідчують, що у ХНУМГ ім. О.М. Бекетова достатньо якісні показники прийому за освітньо-професійною Туризмознавство із спеціальності 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування, що забезпечує відповідний рівень відбору на навчання та збільшення контингенту студентів.

3. Зміст підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою Туризмознавство спеціальності 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування

Підготовка магістрів за освітньо-професійною програмою Туризмознавство спеціальності 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування здійснюється на основі освітньо-професійної програми, розробленою проектною групою кафедри туризму і готельного господарства схваленою Науково-методичною радою університету (протокол № 6 від

Голова комісії

О. О. Любіцева

30.06.2016 р.) та затвердженою Вченою радою ХНУМГ ім. О.М. Бекетова (протокол № 13 від 30.06.2016 р.).

Навчальний план передбачає підготовку магістрів з кваліфікацією «магістр з туризму» терміном навчання 1 рік 5 місяців. План побудований за семестровою системою та включає дисципліни циклу загальної та професійної підготовки. Загальний обсяг навчального навантаження складає 2700 / 90 (годин/кредитів), у тому числі обов'язкова частина – 2015 / 67,5 (годин/кредитів), вибіркова – 675 / 22,5 (годин/кредитів). Вибіркова частина навчального плану конкретизує та доповнює обов'язкову і включає цикл дисциплін професійної підготовки. В цілому дисципліни професійної підготовки становлять 82 кредити. Навчальним планом передбачено проведення виробничої та переддипломної практики. По закінченню навчання студенти захищають магістерську роботу, за результатами захисту якої присвоюється ступінь магістра за другим рівнем вищої освіти.

Науково-методична Рада університету контролює розроблення навчальних програм усіх курсів. З метою поліпшення якості освіти на кафедрах проводяться науково-методичні семінари, на засіданнях яких розглядають актуальні питання удосконалення навчального процесу. Усі дисципліни навчального плану взаємопов'язані за змістом та послідовністю вивчення.

Висновок: експертна комісія констатує, що навчання за освітньо-професійною програмою Туризмознавство спеціальності 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування відбувається відповідно до чинної нормативної бази вищої освіти.

**4. Організаційне та навчально-методичне забезпечення
навчально-виховного процесу за освітньо-професійною програмою
Туризмознавство спеціальності 242 Туризм
галузі знань 24 Сфера обслуговування**

Організація навчально-виховного процесу

ХНУМГ ім. О.М. Бекетова постійно здійснює організаційне забезпечення навчального процесу.

Щорічно розроблюється та погоджується графік навчального процесу. Щосеместрово складається розклад занять академічних груп. Виконання графіку навчального процесу та розкладу занять контролює заступник декана з навчальної роботи факультету менеджменту.

Контроль за навчально-виховною роботою в Університеті здійснює проректор з керівництва та координації навчально-виховної роботи. На кожному факультеті за організацію навчально-виховного процесу відповідає заступник декана.

Навчально-методичне забезпечення навчального процесу

Відповідно до освітньо-професійної програми розроблено і затверджено навчальний план. Навчальний план є основою розробки навчально-методичного забезпечення навчального процесу. Навчальний час визначено в годин/кредитах ECTS, у співвідношенні – 1 кредит ECTS дорівнює 30 годинам.

Голова комісії

О. О. Любіцева

Загальний обсяг навчального навантаження згідно з навчальним планом складає 2700 /90 (годин/кредитів).

Для кожної дисципліни навчального плану розроблено комплекс навчально-методичного забезпечення, у якому представлені:

- навчальна програма (нормативний документ Університету) і робоча навчальна програма, складовими частинами якої є опис навчальної дисципліни, заплановані результати навчання, програма, структура (тематичний план) навчальної дисципліни, теми семінарських (практичних, лабораторних) занять, завдання для самостійної роботи, індивідуальні завдання, методи контролю, схема нарахування балів, рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернет;

- навчальний контент (конспект або розширений план лекцій), плани практичних (семінарських) занять, завдання для лабораторних робіт, самостійної роботи, питання, задачі, завдання або кейси для поточного та підсумкового контролю знань і вмінь студентів, завдання комплексної контрольної роботи, післятестатійного моніторингу набутих знань і вмінь з навчальної дисципліни.

Під час проведення аудиторних занять застосовуються мультимедійні засоби та використовуються спеціальні програмні продукти. Всі дисципліни мають свої відображення в системі дистанційного навчання ХНУМГ ім. О.М. Бекетова (Moodle).

Державна атестація випускників спеціальності проводиться у формі захисту магістерської роботи.

Виробнича та переддипломна практика проходять на підприємствах індустрії туризму і в організаціях та органах місцевого самоврядування з управління туризмом згідно затвердженій програмі і укладеним договором.

Підготовка фахівців в університеті забезпечується у рамках чинних нормативно-правових актів України, галузевих нормативів з використанням підручників, навчальних посібників, методичних розробок, дидактичних матеріалів і технічних засобів навчання, в тому числі розроблених професорсько-викладацьким складом кафедри.

Науково-педагогічні працівники володіють прогресивними методами навчання і контролю знань студентів, застосовують мультимедійне обладнання, засоби та елементи дистанційної освіти.

Наукова робота кафедри та студентська наукова робота

Випускова кафедра здійснює науково-дослідницьку роботу щодо проблематики розвитку індустрії туризму та готельно-ресторанної сфери. Викладачі кафедри виконують наукові роботи, що фінансуються за рахунок держбюджету та на госпдоговірних умовах. Наукові дослідження кафедри здійснюються під керівництвом доктора економічних наук, професора Писаревського Іллі Матвійовича.

Держбюджетна тематика (№ 0114U005034) кафедри здійснюється за темою «Інноваційні процеси розвитку індустрії туризму: теорія, методологія, практика», яка містить наступні етапи: 1 етап (2014 р.) – Ринок туристських послуг в Україні: особливості та потенціал; 2 етап (2015 р.) – Дослідження

сучасних форм і методів управління розвитком туристської індустрії; 3 етап (2016 р.) – Інноваційні технології в індустрії туризму; 4 етап (2017 р.) – Стратегії управління в індустрії туризму: ієрархія та узгодженість інтересів.

У 2015 р. виконувалась госпдоговірна тема «Розробка теоретичних засад застосування засобів автоматизації для охорони на підприємствах ресторанного господарства» на замовлення ТОВ «Науково-виробнича компанія «Автоматизовані системи» згідно договору № 2722/14 від 1 жовтня 2014 р. Загальний обсяг залучених коштів склав 25000 грн., в ній приймав участь студент Гардашенко І. С.

У 2016 р. виконувалась госпдоговірна тема «Планування діяльності підприємства в конкурентному середовищі: розробка бізнес-плану підприємства харчування» на замовлення ФОП Приходько С.В. згідно договору № 2674/16 від 27 січня 2016 р. Загальний обсяг залучених коштів склав 12000 грн.

Кафедра туризму і готельного господарства є співорганізатором трьох щорічних конференцій: Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція «Стратегія розвитку міст : молодь і майбутнє (інноваційний ліфт)»; Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція «Інноваційні технології в індустрії туризму»; Всеукраїнська студентська науково-технічна конференція «Сталий розвиток міст».

За останній рік викладачами кафедри підготовлено понад 40 наукових статей у виданнях, включених до переліку фахових видань України, включених до наукометричних баз, в тому числі чотири викладачі подали публікації до наукових видань, включених до наукометричних баз Scopus або Web of Science Core Collection, рекомендованих МОН. За цей рік викладачами кафедри підготовлено 8 нових посібників та підручників, видано дві монографії.

За останній рік кафедрою було підготовлено 3 призери фахових олімпіад і конкурсів студентських наукових робіт. Всі студенти-магістри за освітньо-професійною програмою Туризмознавство спеціальності 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування з керівниками магістерських робіт публікують статті або тези доповідей у фахових виданнях.

Висновок: у ХНУМГ ім. О. М. Бекетова чітко функціонує різнорівнева система організації і контролю навчально-виховного процесу; навчально-методичне забезпечення навчального процесу за освітньо-професійною програмою Туризмознавство спеціальності 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування знаходиться на достатньо високому рівні; кожна дисципліна забезпечена відповідним навчально-методичним комплексом.

5. Кадрове забезпечення навчального процесу за освітньо-професійною програмою Туризмознавство спеціальності 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування

Якісний склад науково-педагогічного складу

Висока професійна кваліфікація науково-педагогічних і наукових працівників усіх навчально-наукових структурних підрозділів ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, в тому числі випускової кафедри, їх педагогічний досвід, методичний

Голова комісії

О. О. Любіцева

і науковий рівень, постійний пошук і використання новітніх технологій в освіті і науці, залучення до творчого процесу студентів є визначальним чинником забезпечення високої якості освіти випускників, їх затребуваності і конкурентоспроможності на ринку праці та мобільності у європейському освітньому просторі, проведення наукових досліджень національного рівня, в тому числі спільних міжнародних проектів і програм.

Випусковою кафедрою по спеціальності є кафедра туризму і готельного господарства яка має багаторічний плідний досвід в підготовці фахівців для сфери туризму і готельного господарства.

Очолює кафедру – доктор економічних наук, професор Писаревський Ілля Матвійович, який є автором понад 150 наукових праць, є членом спеціалізованої вченої ради Д 64.089.01 із захисту дисертацій із спеціальностей 08.00.04 – Економіка та управління підприємствами (за видами), 08.00.05 – розвиток продуктивних сил і регіональна економіка, 21.04.02 – Економічна безпека суб'єктів економічної діяльності, членом науково-методичної підкомісії № 241 «Готельно-ресторанна справа» науково-методичної комісії № 14 з транспорту та сервісу, членом координаційної ради Харківської обласної державної адміністрації з питань розвитку туризму.

Загальна кількість членів кафедри становить 34 особи, з них: на постійній основі працюють 26 осіб, в тому числі 2 доктори наук, професори, 17 кандидатів наук, доцентів та 7 викладачів та ст. викладачів; на засадах сумісництва працюють 8 осіб, з яких 3 доктори наук, професори, 4 кандидати наук, доценти.

Чисельність науково-педагогічних працівників, які здійснюють підготовку магістрів за освітньо-професійною програмою Туризмознавство спеціальності 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування, становить 14 викладачів, з яких – 3 доктора наук, професора та 11 кандидатів наук, доцентів. З них штатних працівників - 13 в тому числі 2 доктори наук та 11 кандидатів наук, за сумісництвом – 1 доктор наук – д.е.н., проф. Родченко В.Б.

Керівником проектної групи з туризму, яка утворена у складі кафедри, і відповідальна за підготовку здобувачів вищої освіти кафедри туризму і готельного господарства є Покоłodна М. М., кандидат географічних наук, доцент кафедри туризму і готельного господарства, заступник завідувача кафедри по спеціальності «Туризм», член НМК науково-методичної підкомісії № 242 «Туризм» науково-методичної комісії № 14 з транспорту та сервісу.

Підвищення кваліфікації викладачів

Усі викладачі, що забезпечують навчальний процес за освітньо-професійною програмою Туризмознавство спеціальності 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування, постійно підвищують професійний рівень шляхом стажування на провідних підприємствах та в організаціях, науково-виробничих центрах, інститутах післядипломної освіти.

Всі члени кафедри туризму і готельного господарства протягом 2016 року пройшли підвищення кваліфікації в Інституті системних досліджень в АПК НАН Білорусі, м. Мінськ. Доцент, к.е.н., Радіонова О.М. пройшла міжнародне стажування - Міжнародний університет Шиллера, м. Париж,

Голова комісії

О. О. Любіцева

Франція: «Організація навчального процесу, інноваційні методи та технології навчання: досвід Міжнародного університету Шиллера». (18-28 квітня 2017 р.), Сертифікат № 02-17-P06 (108 годин).

Висновок: склад науково-педагогічних працівників, які забезпечують підготовку фахівців за освітньо-професійною програмою Туризмознавство спеціальності 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування, включає висококваліфікованих досвідчених спеціалістів, які мають відповідну освіту та постійно підвищують свій професійний рівень; науково-педагогічні працівники за своїм рівнем кваліфікації та досвідом здатні вирішувати завдання з підготовки кваліфікованих фахівців за освітньо-професійною програмою Туризмознавство спеціальності 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування, кадрове забезпечення спеціальності відповідає чинним ліцензійним умовам.

**6. Матеріально-технічне забезпечення навчального процесу
за освітньо-професійною програмою Туризмознавство спеціальності
242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування**

Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова має розвинену матеріально-технічну базу і соціальну інфраструктуру. Майно Університету є загальнодержавною власністю і належить йому на правах повного господарського користування.

Навчальний процес у Харківському національному університеті міського господарства імені О.М. Бекетова здійснюється у восьми навчально-лабораторних корпусах загальною площею 125794,5 м².

Навчально-виховний процес ХНУМГ ім. О.М. Бекетова забезпечений аудиторним фондом, адміністративними і допоміжними приміщеннями.

Університет має 8 гуртожитків загальною площею 45327,6 м², що дозволяє на 100 відсотків забезпечити місцями усіх іногородніх студентів.

В Університеті функціонують 17 пунктів харчування: переважно буфети та їдальні. До складу об'єктів соціальної інфраструктури ХНУМГ ім. О.М. Бекетова належить спортивний корпус з декількома спортивними залами (волейбольний, тренажерний, баскетбольний, гімнастичний та ін.), кімнатами для інтелектуальних ігор, кабінетами для теоретичної підготовки.

Університет має наукову бібліотеку з книжковим фондом 886996 примірників. До складу бібліотеки входить науковий, студентський і абонемент художньої літератури та читальні зали на 540 посадкових місць.

У бібліотеці створені електронний каталог фонду нових надходжень та автоматизована бібліотечно-інформаційна система, що передбачає розширення власної комп'ютерної мережі та автоматизацію роботи довідниково-бібліографічного відділу, відділів комплектування і обробки літератури та зберігання книг, абонементів, читальних залів.

З усіх дисциплін навчального плану за освітньо-професійною програмою Туризмознавство спеціальності 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування є підручники або навчальні посібники, в тому числі в електронному вигляді.

Голова комісії

О. О. Любіцева

Студенти та викладачі користуються фондами бібліотеки. Робота бібліотеки тісно пов'язана з кафедрами. Забезпечення студентів навчальною літературою та методичними посібниками здійснюється згідно програм курсів, заявок кафедр та викладачів. Безкоштовний доступ до усіх ресурсів в бібліотеці забезпечують автоматизовані робочі місця та зона Wi-fi покриття в усіх приміщеннях бібліотеки.

Значну роль у інформаційно-методичному забезпеченні навчальної роботи студентів та викладачів за дисциплінами навчального плану відіграє Цифровий репозиторій Університету, який є одним з кращих в Україні та зареєстрований у міжнародному реєстрі ROAR.

Фахові періодичні видання, які є в бібліотеці в кількості 5 найменувань використовуються для самостійної та науково-дослідної роботи студентів.

У навчальному процесі підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою Туризмознавство спеціальності 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування використовується 4 лабораторії та 1 спеціалізований кабінет, спеціалізована лабораторія кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності, лабораторія з інноваційних технологій у туризмі і готельно-ресторанній справі, лабораторія організації готельного обслуговування (НТЦ «Готель «Освіта»), лабораторія організації ресторанного обслуговування, кабінет туризмознавства. Усі лабораторні приміщення відповідають санітарним нормам, вимогам протипожежної безпеки та охорони праці згідно з чинними нормативними документами.

Забезпеченість лабораторним обладнанням становить 100%.

Висновок: стан матеріально-технічного та інформаційного забезпечення навчального процесу, соціальної інфраструктури відповідає чинним ліцензійним умовам для надання освітніх послуг з підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою Туризмознавство спеціальності 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування.

7. Якість підготовки випускників за освітньо-професійною програмою Туризмознавство спеціальності 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування

Рівень підготовки магістрів оцінено на підставі результатів виконання студентами освітньо-професійної програми, що акредитується, комплексних контрольних робіт (ККР), експертизи курсових проектів, звітів з практик, результатів екзаменаційної сесії, що передувала акредитації.

Виконання ККР вимагало від студентів системних знань з дисциплін різних циклів. Пакети ККР складено відповідно до типових вимог щодо складу, змісту та порядку їх розробки. До кожного пакета ККР розроблено критерії їх оцінювання з урахуванням специфіки навчальної дисципліни. Пакети ККР:

- охоплюють весь програмний матеріал навчальної дисципліни;
- мають не менше 30 варіантів комплексних завдань;
- мають структуру рівнозначної складності, а трудомісткість відповідає відведеному часу контролю (90 хвилин);

Голова комісії

О. О. Любіцева

– за можливості зводять до мінімуму непродуктивні витрати часу на допоміжні операції, проміжні розрахунки та ін.

Під час роботи експертної комісії проведені ККР за циклом загальної підготовки: з дисципліни «Охорона праці в галузі та цивільний захист» та циклом професійної підготовки з дисциплін: «Туризмологія», «Управління проектами в туризмі», «Екскурсологія», «Діловий туризм», «Професійна комунікативна компетентність».

Всього за циклом загальної підготовки:

- абсолютна успішність – 94 %;
- якісна – 55,8 %;

Всього за циклом професійної підготовки:

- абсолютна успішність – 98,8 %;
- якісна – 54,4 %.

Як свідчать результати виконання ККР, студенти за освітньо-професійною програмою Туризмознавство спеціальності 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування показали достатній рівень професійної підготовки, проявили творчий підхід під час вирішення ситуаційних задач, пов'язаних з вибором і обґрунтуванням оптимальних варіантів виконання розрахункових робіт. Проте при виконанні ККР у роботах деяких студентів мали місце неповнота відповідей, недостатнє обґрунтування, відсутність повного аналізу та помилки у розрахунках.

Загальний аналіз результатів контролю під час останньої заліково-екзаменаційної сесії показав достатній рівень теоретичної та практичної підготовки студентів. Виявлено наступні результати складання екзаменів та заліків: абсолютна успішність складає 100 %, якісна – 71,0 %.

Аналіз результатів захисту курсової роботи з дисципліни «Ситуаційне моделювання та прогнозування в туризмі» за освітньо-професійною програмою Туризмознавство спеціальності 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування показав, що абсолютна успішність складає – 100,0 %, - якісна – 94,2 %.

Перевірені курсові проекти та курсові роботи свідчать про належну обґрунтованість їх оцінки. У цілому всі роботи виконані на достатньо високому науковому рівні, значна частка отриманих результатів може бути використана у навчальному процесі або у виробництві.

Результати захисту звітів з виробничої та переддипломної практик (загальна успішність – 100,0 %, якісна успішність – 94,1 %, середній бал – 4,3) свідчать про високий рівень професійної підготовки студентів

Висновок: *результати проведених контрольних заходів щодо перевірки знань під час роботи експертної комісії свідчать про те, що студенти мають належну підготовку та вміють застосовувати набуті знання при вирішенні конкретних практичних завдань; якість підготовки випускників за освітньо-професійною програмою Туризмознавство спеціальності 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування відповідають акредитаційним вимогам Міністерства освіти і науки України.*

Голова комісії

О. О. Любіцева

Загальні висновки і пропозиції

На підставі поданих на акредитацію матеріалів Харківського національного університету міського господарства імені О.М. Бекетова та перевірки результатів освітньої діяльності на місці, експертна комісія дійшла висновку, що програма підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою Туризмознавство спеціальності 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування у Харківському національному університеті міського господарства імені О.М. Бекетова, а саме: кадрове, навчально-методичне, матеріально-технічне, інформаційне забезпечення та якості підготовки фахівців у цілому відповідають встановленим ліцензійним умовам та акредитаційним вимогам до названого рівня навчальної підготовки і можуть забезпечити державну гарантію якості освіти.

Вважаємо за необхідне висловити також низку рекомендацій та пропозицій, які не впливають на загальний висновок в цілому, але в подальшому дозволяють поліпшити якість підготовки фахівців:

- залучати до викладання професійних дисциплін, в першу чергу вузькоспеціалізованих, професіоналів з досвідом практичної роботи за фахом саме в даній сфері діяльності;

- розширити співпрацю з провідними підприємствами, організаціями та установами шляхом впровадження у виробничий процес наукових розробок та результатів магістерських робіт.

- постійно проводити роботу з пошуку партнерів щодо грантової діяльності та науково-дослідної роботи викладачів та студентів кафедри.

Освітньо-професійна програма Туризмознавство спеціальності 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування у Харківському національному університеті міського господарства імені О.М. Бекетова може бути акредитована за другим (магістерським) рівнем з ліцензованим обсягом 80 осіб.

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри країнознавства та туризму Київського національного університету імені Тараса Шевченка, д.г.н., професор

О. О. Любіцева

Експерт:

завідувач кафедри туристичного та готельного бізнесу, вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», д.е.н., професор

Г. П. Скляр

«20» грудня 2017 р.

«З експертними висновками ознайомлений»:

Ректор

Голова комісії

В. М. Бабаєв

О. О. Любіцева

ЗВЕДЕНІ ВІДОМОСТІ
про дотримання ліцензійних вимог у сфері вищої освіти
ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ

дотримання кадрових і технологічних вимог щодо матеріально-технічного, навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти за освітньо-професійною програмою Туризмознавство спеціальності 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
КАДРОВІ ВИМОГИ			
щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
Провадження освітньої діяльності			
4. Проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними (науковими) працівниками відповідної спеціальності за основним місцем роботи (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
1) які мають науковий ступінь та/або вчене звання (до 6 вересня 2019 р. для початкового рівня з урахуванням педагогічних працівників, які мають вищу категорію)	50	95	+45
2) які мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора	25	25	-
3) які мають науковий ступінь доктора наук та вчене звання	-	-	-
5. Проведення лекцій з навчальних дисциплін, що забезпечують формування професійних компетентностей, науково-педагогічними (науковими) працівниками, які є визнаними професіоналами з досвідом роботи за фахом (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
1) дослідницької, управлінської, інноваційної або творчої роботи за фахом	15	23,5	+8,5
2) практичної роботи за фахом	-	-	-

Голова комісії

О. О. Любіцева

6. Проведення лекцій, практичних, семінарських та лабораторних занять, здійснення наукового керівництва курсовими, дипломними роботами (проектами), дисертаційними дослідженнями науково-педагогічними (науковими) працівниками, рівень наукової та професійної активності кожного з яких засвідчується виконанням за останні п'ять років не менше трьох умов, зазначених у пункті 5 приміток	підпункти 1-16 пункту 5 приміток	підпункти пункту 5 приміток: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16	-
7. Наявність випускової кафедри із спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної або спорідненої науково-педагогічної спеціальності:			
1) з науковим ступенем доктора наук та вченим званням	+	+	-
2) з науковим ступенем та вченим званням	-	-	-
3) з науковим ступенем або вченим званням	-	-	-
8. Наявність трудових договорів (контрактів) з усіма науково-педагогічними працівниками та/або наказів про прийняття їх на роботу	+	+	-
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
Проведення освітньої діяльності			
5. Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних планів	+	+	-
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ щодо навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
Проведення освітньої діяльності			
3. Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	-
4. Наявність комплексу навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	-
5. Наявність програми практичної підготовки, робочих програм практик	+	+	-

Голова комісії

О. О. Любіцева

6. Забезпеченість студентів навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	-
7. Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів	+	+	-
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ щодо інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
Провадження освітньої діяльності			
3. Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/видавнича/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)	+	+	-
4. Наявність електронного ресурсу закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану, в тому числі в системі дистанційного навчання (мінімальний відсоток навчальних дисциплін)	60	60	-

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри країнознавства та туризму Київського національного університету імені Тараса Шевченка, д.г.н., професор

Любіцева О. О.

Експерт:

завідувач кафедри туристичного та готельного бізнесу, вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», д.е.н., професор

Скляр Г. П.

«20» грудня 2017 р.

«З експертними висновками ознайомлений»:

Ректор

В. М. Бабаєв

Голова комісії *

О. О. Любіцева

ДЕРЖАВНІ ВИМОГИ
до акредитації спеціальності 242 Туризм
галузі знань 24 Сфера обслуговування

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ

критеріїв та вимог до акредитації за освітньо-професійною програмою Туризмознавство
спеціальності 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування

Назва показника (нормативу)	Значення показника (нормативу) за освітнім ступенем	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
Якісні характеристики підготовки фахівців			
6. Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
6.1. Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	-
6.2. Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	-
6.3. Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	-
7. Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше, %			
7.1. Рівень знань студентів з загальної підготовки:			
7.1.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	94,0	+4,0
7.1.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	55,8	+5,8
7.2. Рівень знань студентів з професійної підготовки:			
7.2.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	98,8	+8,8
7.2.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	54,4	+4,4
8. Організація наукової роботи			
8.1. Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	-

Голова комісії

О. О. Любіцева

8.2. Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	-
--	---	---	---

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри країнознавства
та туризму Київського
національного університету імені
Тараса Шевченка, д.г.н., професор

Любіцева О. О.

Експерт:

завідувач кафедри туристичного та
готельного бізнесу, вищого
навчального закладу Укоопспілки
«Полтавський університет
економіки і торгівлі», д.е.н.,
професор

Скляр Г. П.

«20» серпня 2017 р.

«З експертними висновками ознайомлений»:

Ректор

В. М. Бабаєв

Голова комісії

О. О. Любіцева

Результати виконання комплексних контрольних робіт під час роботи експертної комісії
студентами за освітньо-професійною програмою Туризмознавство
із спеціальності 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування
Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова

№ п/п	Дисципліна	Шифр і назва спеціальності	Група	Кіл-ть студентів	Виконували ККР		Одержали оцінки при виконанні ККР								Абсолютна успішність, %	Якість, %	Середній бал
					Кіл-ть	%	5	%	4	%	3	%	2	%			
І. Цикл загальної підготовки																	
1	Охорона праці в галузі та цивільний захист	242 Туризм	МТУР 2016-1	18	18	100	-	-	11	61,0	6	33,5	1	5,5	94,5	61,0	3,5
			МТУР 2016-2	16	16	100	1	6,3	7	43,7	7	43,7	1	6,3	93,7	50,0	3,5
Всього				34	34	100	1	2,9	18	52,9	13	38,2	2	6,0	94,0	55,8	3,5

Голова комісії

О. О. Любіцева

II. Цикл професійної підготовки																		
1	Туризм	Туризм	MTYP 2016-1	18	18	100	-	-	-	9	50,5	8	44,0	1	5,5	94,5	50,5	3,4
			MTYP 2016-2	16	16	100	-	-	-	8	50,0	8	50,0	-	-	100	50,0	3,5
2	Управління проектами в туризмі	Туризм	MTYP 2016-1	18	18	100	1	5,5	9	50,5	8	44,0	-	-	-	100	56,0	4,0
			MTYP 2016-2	16	16	100	-	-	8	50,0	7	43,7	1	6,3	93,7	50,0	3,4	
3	Екскурсологія	Туризм	MTYP 2016-1	18	18	100	1	5,5	8	44,5	9	50,0	-	-	-	100	50,0	3,6
			MTYP 2016-2	16	16	100	-	-	8	50,0	8	50,0	-	-	100	50,0	3,5	

Голова комісії

О. О. Любіцева

4	Діловий туризм	242 Туризм	MTYP 2016-1	18	18	100	1	5,5	10	55,5	7	39,0	-	-	100	61,0	3,6
			MTYP 2016-2	16	16	100	2	12,5	7	43,7	7	43,7	-	-	100	56,3	3,7
5	Професійна комунікативна компетентність	242 Туризм	MTYP 2016-1	18	18	100	1	5,5	10	55,5	7	39,0	-	-	100	61,0	3,6
			MTYP 2016-2	16	16	100	1	6,3	8	50,0	7	43,7	-	-	100	56,3	3,6
Всього				170	170	100	7	4,2	85	50,2	76	44,4	2	1,2	98,8	54,4	3,6

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри країнознавства та туризму
Київського національного університету імені
Тараса Шевченка, д.г.н., професор

О. О. Любіцева

Експерт:

завідувач кафедри туристичного та готельного
бізнесу, вищого навчального закладу
Укоопспілки «Полтавський університет
економіки і торгівлі», д.е.н., професор
Ректор

Г. П. Склад

В. М. Бабаєв

Голова комісії

О. О. Любіцева

«Погоджую»
Голова експертної комісії
О.О. Любіцева

18.12.2017

«Затверджую»

Перший проректор

ХНУМ імені О.М. Бекетова

Г.В. Стадник

Графік

написання комплексних контрольних робіт студентами
за освітньо-професійною програмою Туризмознавство
із спеціальності 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування
Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова

з/п	Дисципліна	Група	Дата	Час	Аудиторія	Викладач	Експерт
I. Цикл загальної підготовки							
1.	Охорона праці в галузі та цивільний захист	МТУР 2016-1	18.12	12.35	709 бмк	Данова К.В.	Скляр Г.П.
		МТУР 2016-2	18.12	12.35	709 бмк	Данова К.В.	Скляр Г.П.
II. Цикл професійної підготовки							
2.	Туризмоліогія	МТУР 2016-1	18.12	10.15	709 бмк	Оболенцеа Л.В.	Любіцева О.О.
		МТУР 2016-2	18.12	10.15	709 бмк	Оболенцеа Л.В.	Любіцева О.О.
3.	Управління проектами в туризмі	МТУР 2016-1	19.12	08.30	709 бмк	Родченко В.Б.	Скляр Г.П.
		МТУР 2016-2	19.12	08.30	709 бмк	Родченко В.Б.	Скляр Г.П.
4.	Екскурсологія	МТУР 2016-1	19.12	10.15	709 бмк	Поколодна М.М.	Любіцева О.О.
		МТУР 2016-2	19.12	10.15	709 бмк	Поколодна М.М.	Любіцева О.О.

Голова комісії

О. О. Любіцева

5.	Діловий туризм	МТУР 2016-1	20.12	08.30	709 бмк	Андренко І.Б.	Скляр Г.П.
		МТУР 2016-2	20.12	08.30	709 бмк	Андренко І.Б.	Скляр Г.П.
6.	Професійна комунікативна компетентність	МТУР 2016-1	20.12	10.15	709 бмк	Александрова С.А.	Любіцева О.О.
		МТУР 2016-2	20.12	10.15	709 бмк	Александрова С.А.	Любіцева О.О.

Декан факультету менеджменту

І.М. Писаревський

Голова комісії

О. О. Любіцева